

MARTTILAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTA-ALUE

Kuva Meeri Vesala

Marttilan kunnanvaltuuston hyväksymä 26.4.2021 § 23
Voimaantulo 7.9.2021

MARTTILA

MARTTILAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTA-ALUE

Vedenjakelu ja jätevesiviemäröinti

Marttilan kunnanvaltuuston hyväksymä 26.4.2021 § 23. Voimaantulo 1.8.2021.

1. Johdanto

Marttilan kunnan vesihuollon toiminta-alue on hyväksytty kunnanvaltuustossa 15.3.2005 § 39, toiminta-alue käsitti tuolloin keskustan silloinen asemakaava-alueen. Marttilan kunnan vesihuollon toiminta-alue on päivitetty viimeksi vuonna 2013 ja hyväksytty kunnanvaltuustossa 27.5.2013 § 61, tällöin alueeseen lisättiin uusia asemakaava-alueita ja Ollilan alueen toiminta-alue.

2. Lainsäädäntö

Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi vesihuoltolain (119/2001) 7 §:n (22.8.2014/681) mukaisesti. Vesihuoltolain 9 §:n mukaan vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Marttilan kunnan alueella vesihuollosta vastaa Marttilan vesihuoltolaitos, jolle toiminta-alueet määritellään.

Vesihuoltolain 8 §:n mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-alueita vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille (alueellinen ELY-keskus sekä kunnan ympäristö- ja terveydensuojeluviranomaiset) mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti ja vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Kunta voi päättää vesihuoltolaitoksen kanssa neuvoteltuaan, että laitos huolehtii päätöksessä määriteltävällä alueella huleveden viemäröinnistä yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti vesihuoltolain 17 a §:n (22.8.2014/681) mukaisesti. Marttilan kunnan vesihuoltolaitoksen alueella huleveden viemäröinnin toiminta-alueita ei ole aiemmin määriteltä eikä vesihuoltolaitos näe tarvetta määritellä huleveden viemäröinnin toiminta-alueita nyt tehtävän toiminta-alueen päivityksen yhteydessä. Hulevesiviemäröintiin on mahdollista liittyä niillä alueilla missä asemakaavassa, hulevesisuunnitelmassa, katusuunnitelmassa tai yleisen alueen suunnitelmassa huleveden viemäröinti on esitetty.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin vesihuoltolain 10 §:n mukaisesti. Kuitenkin vesihuoltolain muutoksen 22.8.2014/681 mukaisesti taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei ole liittymisvelvollisuutta vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä. Liittymisvelvollisuutta jätevesiviemäriin ei myöskään taajaman ulkopuolella ole, mikäli kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään tai kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Ympäristönsuojelulaissa säädetään 156 a §:ssä (13.1.2017/19), että kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöstä tai merestä olevalla alueella tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella ennen vuotta 2004 voimassa olleisiin rakentamisajankohdan mukaisiin vaatimuksiin tai myönnettyyn rakennuslupaan perustuva jätevesien käsittelyjärjestelmä täyttää perustason puhdistusvaatimuksen. Muulla alueella 156 b §:n (13.1.2017/19) mukaan kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että jätevesien käsittelyjärjestelmän korjaus- ja muutostyössä huolehditaan siitä, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy, kun kiinteistöllä rakennetaan vesikäymälä tai tehdään vesi- ja viemärlaitteistoja koskeva luvanvarainen korjaus- ja muutostyö, jossa järjestelmä uusitaan tai kokonaisuudessaan korjataan tai tehdään rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö. Ympäristönsuojelulaissa on 156 d § (13.1.2017/19) määritelty talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta, kunnan toimivaltainen viranomais (Ympäristönsuojelulautakunta, Koski tl) voi hakemuksesta myöntää luvan poiketa perustason puhdistusvaatimuksista 156 a §:ssä tarkoitetulla alueella enintään viiden vuoden määräajaksi kerrallaan.

3. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueet

Marttilan vesihuoltolaitoksen toiminta-alue sisältää vedenjakelun ja jätevesiviemäröinnin toiminta-alueet ja sitä nimitetään lyhyesti vesilaitoksen toiminta-alueeksi. Toiminta-alue käsittää kunnan keskustan asemakaava-alueet (asemakaava-alue päivitetty 29.10.2020) ja Ollilan sekä Prunkilan alueita liitekartan mukaisesti. Toiminta-aluetta laajennetaan Marttilassa kaavoituksen edistymisen mukaisesti.

Hyväksytyt toiminta-alueita ovat Keskusta (2005), Ollilla (2013) ja Prunkila (2021).

Toiminta-alueet on hyväksytty kunnanvaltuustossa; Keskusta kvalt 15.3.2005 § 39, Ollilla kvalt 27.5.2013 § 61 ja Prunkila kvalt 26.4.2021 § 23.

Tavoitteellisia toiminta-alueita ovat Myllyvainio, Myllyranta ja Ylikylä, tavoitteellisiin toiminta-alueisiin kohdistuu lain näkökulmasta vastaavat velvoitteet kuin toiminta-alueisiin. Prunkilan toiminta-alueen ja tavoitteellisten toiminta-alueiden toteutumislle on asetettu tavoiteaikataulut; Prunkila 2021-2024, Myllyvainio 2023-2026, Myllyranta 2025-2028 ja Ylikylä 2027-2030.

Toiminta-alueen muutoksista ja hyväksymisestä tiedotetaan riittävässä laajuudessa ja toiminta-alueesta on kunnan kotisivuilla saatavilla kartta, jossa esitetään toiminta-alueiden lisäksi taajamat. Muutoksenhausta ja valitusoikeudesta on säädetty vesihuoltolain 32 §:ssä ja 33 §:ssä.

Liittymisetäisyydet toiminta-alueella

Marttilan kunnan vesihuoltolaitoksen Sopimusehdoissa ja Yleisissä toimitusehdoissa on määritelty liittymispisteet alueittain. Voimassa olevat Sopimusehdot (voimassa 1.2.2019 alkaen) on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.12.2018 § 61 ja Yleiset toimitusehdot on hyväksytty kunnanvaltuustossa 30.3.2017 § 14.

Liittymisetäisyys vesilaitoksen toiminta-alueella asemakaava-alueella on n. 20 m. Asemakaava-alueella liittymispiste veteen ja viettoviemäriin on kiinteistöllä oleva talohaara tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitseva runkolinja.

Liittymisetäisyys vesilaitoksen toiminta-alueella asemakaava-alueen ulkopuolella haja-asutus-alueella (Ollilla ja Prunkila) on n. 200 m. Haja-asutusalueella liittymispiste veteen ja viettoviemäriin on kiinteistön läheisyydessä sijaitseva runkolinja.

Paineviemäröintiin toiminta-alueella liittyville liittymispiste on kiinteistökohtaisessa pumppaamossa. Paineviemäröintiin toiminta-alueen ulkopuolella liittyville liittymispiste on toiminta-alueen rajalla ja kiinteistöpumppaamo sisältyy liittymismaksuun.

Toiminta-alueella ja asemakaava-alueella on kaksi asuinrakennusta, joilla ei tällä hetkellä ole mahdollista liittyä alle 20 metrin päässä viemäriin. Näiden kohdalla toimitaan siten, että liittymishakemuksen yhteydessä liittymispiste suunnitellaan ja toteutetaan siten, että 20 m liittymisetäisyys toteutuu. Asemakaava-alueella kaikilla kiinteistöillä on mahdollista liittyä veteen.

Toiminta-alueella ja asemakaava-alueen ulkopuolella on kaksi asuinrakennusta ja yksi vapaa-ajan kiinteistö, joilla ei ole tällä hetkellä mahdollista liittyä alle 200 m päässä veteen. Näiden kohdalla toimitaan siten, että liittymishakemuksen yhteydessä liittymispiste suunnitellaan ja toteutetaan siten, että 200 m liittymisetäisyys toteutuu. Toiminta-alueella ja asemakaava-alueen ulkopuolella on mahdollista liittyä paineviemärintiin kiinteistön alueelle sijoitettavaan kiinteistöpumppaamon kautta.

4. Viitattut lakipykälät

Vesihuoltolaki 9.2.2001/119

7 § (22.8.2014/681) Vesihuoltolaitosten toiminta-alueet

Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.

8 § (22.8.2014/681) Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen

Kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että:

- 1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja*
- 2) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.*

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

9 § Vesihuollosta huolehtiminen

Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti 8 §:ssä tarkoitetun toiminta-alueen hyväksymispäätöksen mukaisesti.

10 § (22.8.2014/681) Kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin.

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei kuitenkaan tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja*
- 2) kiinteistöillä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.*

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai
- 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Edellä 1 momentissa säädetyn estämättä vesihuoltolaitos saa kieltäytyä liittämästä laitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin kiinteistöä, jonka vedenkulutus tai jolta jätevesiviemäriin johdettavan jäteveden laatu tai määrä vaikeuttaisi laitoksen toimintaa tai laitoksen edellytyksiä huolehtia tyydyttävästi muiden kiinteistöjen vesihuollosta.

11 § (22.8.2014/681) Liittämiselvöllisyydestä vapauttaminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää hakemuksesta toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen 10 §:ssä tarkoitetusta kiinteistön liittämiselvöllisyydestä tässä pykälässä säädetyn perusteiden. Ennen vapautuksen myöntämistä vesihuoltolaitokselle ja kiinteistön omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveysuojeluviranomaisen lausunto.

Vapautus liittämiselvöllisyydestä on myönnettävä, jos:

- 1) liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittamisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy; ja
- 2) vapauttaminen ei vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi edellytyksenä vesijohtoon liittämiselvöllisyydestä vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä. Edellytyksenä jätevesiviemäriin liittämiselvöllisyydestä vapauttamiselle on 2 momentissa säädetyn lisäksi, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

12 § (22.8.2014/681) Liittämiskohdat

Vesihuoltolaitoksen tulee määrätä jokaista verkostoonsa liitettävää kiinteistöä varten liittämiskohdat, joiden tulee sijaita kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Liittämiskohtien sijainnin takia kiinteistön liittamisestä laitoksen verkostoon ei saa aiheutua kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomia kustannuksia.

17 a § (22.8.2014/681) Huleveden viemäröinnin järjestäminen

Kunta voi päättää vesihuoltolaitoksen kanssa neuvoteltuaan, että laitos huolehtii päätöksessä määriteltävällä alueella huleveden viemäröinnistä yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Viemäröinti on osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 103 b §:ssä tarkoitettua hulevesien hallintaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen edellytyksenä on, että:

- 1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan huleveden viemäröinnistä taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja
- 2) viemäröinnin kustannusten kattamiseksi perittävät maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Lisäksi 1 momentissa tarkoitetun päätöksen edellytyksenä on, että kunta ja laitos ovat sopineet huleveden viemäröinnistä tai, jos tällaista sopimusta ei ole, hulevedet viemäröidään päätöksessä tarkoitetulla alueella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asemakaavan, hulevesisuunnitelman, katusuunnitelman tai yleisen alueen suunnitelman mukaisesti.

32 § (5.7.2019/827) Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen 8 ja 17 a §:n nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa (410/2015) säädetään. Valitusoikeus on myös

valvontaviranomaisella. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valvontaviranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen 11 §:n nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

33 § Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) sillä, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea;
- 2) kunnalla;
- 3) valvontaviranomaisella;
- 4) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valvontaviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Ympäristönsuojelulaki 27.6.2014/527

156 a § (13.1.2017/19) Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano rannalla ja pohjavesialueella

Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöstä tai merestä olevalla alueella tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella ennen vuotta 2004 voimassa olleisiin rakentamisajankohdan mukaisiin vaatimuksiin tai myönnettyyn rakennuslupaan perustuva jätevesien käsittelyjärjestelmä täyttää perustason puhdistusvaatimuksen. Etäisyys on määritettävä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta sitä lähinnä sijaitsevan sellaisen rakennuksen, jossa muodostuu talousjätevesiä, seinään.

156 b § (13.1.2017/19) Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano muulla alueella

Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että muualla kuin 156 a §:ssä tarkoitetulla alueella olevan, 156 a §:ssä tarkoitetun jätevesien käsittelyjärjestelmän korjaus- ja muutostyössä huolehditaan siitä, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy, kun kiinteistöllä:

- 1) rakennetaan vesikäymälä tai tehdään vesi- ja viemärlaitteistoja koskeva luvanvarainen korjaus- ja muutostyö, jossa järjestelmä uusitaan tai kokonaisuudessaan korjataan; tai
- 2) tehdään rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla kiinteistöillä on myös huolehdittava siitä, että kiinteistöä ylläpidetään siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy tehtyjen toimenpiteiden jälkeenkin.

156 d § (13.1.2017/19) Talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeaminen

Kunnan toimivaltainen viranomainen voi hakemuksesta myöntää luvan poiketa perustason puhdistusvaatimuksista 156 a §:ssä tarkoitetulla alueella enintään viiden vuoden määräajaksi kerrallaan.

Poikkeamisen myöntämisen edellytyksenä on, että ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta on kiinteistön käyttö huomioon ottaen pidettävä huomattavan vähäisenä verrattuna käsittelemättömän jäteveden aiheuttamaan kuormitukseen tai käsittelyjärjestelmän parantamiseksi edellytetyt toimet korkeiden kustannusten ja teknisen vaativuuden vuoksi kokonaisuutena arvioiden ovat kiinteistön haltijalle kohtuuttomat. Arvioitaessa toimien kohtuuttomuutta kiinteistön haltijan kannalta otetaan huomioon:

- 1) kiinteistön sijainti viemäriverkoston piiriin ulotettavaksi tarkoitetulla alueella;
- 2) kiinteistön haltijan ja kiinteistöllä vakituisesti asuvien korkea ikä ja muut vastaavat elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät;
- 3) kiinteistön haltijan pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste.

Myönnetty lupa raukeaa, jos kiinteistön käyttö muuttuu siten että kuormitus lisääntyy tai kiinteistön omistus tai hallinta vaihtuu.